

VÍRA

Co to je?

© Advent-Orion Praha, 1994
ISBN 80-7172-027-5

Jednoho dne se malý chlapec vracel autobusem z bohoslužby domů. Byl teplý letní den a okénka autobusu byla dokořán. Chlapec si domů nesl biblický verš. Na kartičce, kterou dostal, bylo napsáno: „Mějte víru v Boha!“¹ Vtom však autobusem zavanul silný vítr a jeho kartička vyletěla otevřeným oknem ven. Chlapec začal křičet: „Zastavte! Zastavte! Moje víra vyletěla ven oknem!“

Co je to víra? Je možné ještě na konci 20. století věřit? Není to nějaký pozůstatek z dob dávno minulých, méně osvícených? Je-li však možné věřit, pak se mnou asi budete souhlasit, že skutečná víra nemůže vyletět ven oknem! Víra by měla být čímsi serióznějším.

Nesprávné představy o víře

O víře se v náboženských kruzích mluví hodně. Členové křesťanských církví se rádi označují za „věřící“. Ale navzdory velkému množství informací o náboženství, které jsou dnes běžně dostupné, o víře mají mnozí lidé značně zkreslené představy.

Víra je víc než názor nebo mínění

Mnoho lidí dnes tvrdí: „Já také věřím. Jsem přesvědčen, že kdesi v nekonečném vesmíru kdosi musí být. Vždyť to všechno nemohlo vzniknout jen tak náhodou.“ Toto však není víra, to je názor, určité mínění či intelektuální přístup a pohled na věc.

Připomíná mi to známý příběh o provazolezci, který natáhl své dlouhé lano nad Niagarskými vodopády. Kolem se shlukl dav lidí – v tušení, že budou svědky neobvyklé podívané. A opravdu, provazolezec přešel před zraky užaslých diváků z jednoho konce lana na druhý a zpět. Pak se přihlížejících lidí zeptal: „Věříte, že přejdu po laně s kolečkem?“ Většina diváků přikývla, muž opět vystoupil vzhůru a přešel s kolečkem po celé délce lana tam a zpět. Potom se znovu obrátil k shromáždění zvědavců a zeptal se: „Věříte, že dokážu po laně přejít také s člověkem sedícím v kolečku?“ Někteří váhali, ale mnozí přikývli. Provazolezec okamžitě zareagoval. Přistoupil k jednomu muži, který předtím přikývl, že tomu věří, a řekl mu: „Jak je libo, nastupte si, prosím, do kolečka.“ „Já? Za nic na světě!“ zaprotestoval dotyčný.

1 Mar 11,22. Biblické citáty jsou převzaty z Českého ekumenického překladu z r. 1985.

„Aha, vidíte,“ komentuje se tento příběh, „ten člověk neměl víru. Víra – to znamená sednout si do kolečka.“ Souhlasím, že tento (zřejmě vymyšlený) příběh je dobrou ilustrací toho, že víra je rozhodně víc než jen názor, mínění, pohled na věc, intelektuální souhlas nebo přesvědčení.

Tento příběh je však velmi špatnou ilustrací toho, čím skutečná víra opravdu je. Víra není lehkověrnost a není to ani potřebnost. Opravdová víra od nás nežadá, abychom riskantním způsobem zacházeli se svým životem. Kdykoli lidé říkají, že „víra“ je vede k tomu, aby hazardovali se svým životem, pak je zřejmé, že to není víra, ale troufalost.² I když se považují za věřícího člověka, do toho kolečka bych si rozhodně nesedl. Klidně mi můžete tvrdit, že moje víra je slabá. Ve městě Niagara Falls jsem viděl hodnověrné dokumenty, které svědčí o tom, jak podobní dobrodruzi skončili. Pro mě osobně (a bible o tom také svědčí) víra musí být vždy založená na solidních důkazech (či důvodech).

Boží slovo nás upozorňuje, že „víru“, která je určitým názorem, mají dokonce i démoni, což jim však nic nepomůže, protože v Božích očích to nemá žádnou hodnotu.³ Víra je tedy víc než jen názor, mínění nebo osobní pohled na něco.

Víra je víc než přesvědčení

Malý školák jednou řekl: „Věřit znamená být přesvědčený o něčem, o čem víte, že to tak není.“ Za skutečnou víru se často považuje to, když je člověk ochotný či schopný věřit tomu, o čem *ví*, že to není pravda!

Mnozí lidé si myslí, že budou-li o něčem velmi silně přesvědčeni, pak se to určitě stane. Ale je skutečně pravda, že když něčemu věřím – jsem-li o něčem přesvědčený, že se to stane realitou? Jestliže jsem přesvědčený, že na Měsíci je právě teď člověk, znamená to, že tam opravdu je? Samozřejmě nikoli, protože to neodpovídá skutečnosti. Jistě, někdo by mohl namítnout, že kdybych *skutečně* věřil, tak by tam byl. A jestliže tam není, pak je to důkaz, že mám „malou“ víru.

Ale to není víra, to je manipulování mysli. Připomíná mi to příběh o mazaném kouzelníkovi z Afriky. Ten za horentní sumu prodal určitý, na pohled úplně běžný kámen. Ptáte se, jak je možné, že kdosi byl ochotný zaplatit za něj takový neuvěřitelný obnos? To proto, že kouzelník tvrdil: „Zaručuji vám, že vložíte-li tento kámen do kotle, potom i kdyby se v něm vařilo cokoli, nakonec se to všechno promění na čisté zlato. Toto je bájný kámen alchymistů.“ Lidé nevěřicně kroutili hlavou. To nemůže být pravda!

2 Viz pokušení Ježíše Krista na poušti (Mat 4,5-7).

3 Jak 2,19.

Ale kouzelník je ujistil, že to pravda je, a ještě dodal: „Má to jen jedinou podmínku: Nesmíte přitom myslet na červenou opici.“

Když nešťastný kupec přišel reklamovat tento „zázračný“ kámen, protože nějak nefungoval, kouzelník se jednoduše zeptal: „A nemyslel jste přitom, když jste to v kotli míchal, na červenou opici?“ A když nešťastník smutně přikývl, kouzelník jenom dodal: „Vždyť jsem vás varoval: Nesmíte přitom myslet na červenou opici! Tehdy to nefunguje!“

Opravdu vychytralý kouzelník! On dobře ví, že myslíte-li na to, že na ni nemůžete myslet, už na ni myslíte! Takže jste se chytil, jste v pasti. Nakoupil jste bez záruky a vidina toho, že dostanete zpět svoje peníze, které jste zaplatil za kámen, je zřejmě v nedohlednu. Kouzelník vám vaše peníze určitě nevrátí. A tak mu nakonec ten kámen jako bezcenný v bezmocnosti hodíte zpět a on ho obratem ruky prodá dalšímu lehkověrnému a bohatství chytivému zájemci.

Ale kolik „věřících“ tvrdí, že budete-li o něčem dokonale přesvědčeni, tj. budete-li tomu „opravdu věřit“, tak se to stane skutečností. Jestliže se vám to podaří, potom můžete získat cokoli na světě. Jestliže se však ve vaší mysli objeví jen malý stín pochybnosti, pak vám Bůh nedá to, o co prosíte.⁴

Je až zarážející, kolik křesťanů si myslí, že vyslyšení jejich modliteb závisí na tom, jak dokážou zmanipulovat svoji mysl. Věřit podle nich znamená snažit se ze všech sil soustředit na to, že nesmím zapochybovat. A protože nikdy nejsem schopný zmobilizovat skutečně všechny své síly, tento přístup musí vést nevyhnutelně k tomu, že zapochybuji. Přesně jako s tím „zázračným“ kamenem. Víra však není dlouhé lano, sahající až do „nebe“, s jehož pomocí se mi podaří zmanipulovat Boha, což by měla být odměna za to, že se mi už podařilo zmanipulovat vlastní mysl. To není víra, to je pověra.

Měli bychom rozlišovat mezi pověrou a vírou. Pověra je založená na nepodložených souvislostech mezi jevy, na určitých představách či lidských výmyslech (jako např. černá kočka, kominík, pátek 13.). Naproti tomu víra vždy spočívá na seriózních důvodech a faktech. Víra je tedy víc než silné přesvědčení. To, že jsem o něčem silně přesvědčený, ještě nemusí mít nic společného s vírou, klidně to může být i pověra. Pověry jsou totiž dodnes neuvěřitelně rozšířené.

4 Na podpoření takové představy se někdy cituje Mat 17,20. Kristus sám, a on je nám rozhodně příkladem víry, hory nikdy nepřenašel. Mluví tedy obrazně: „hory“ (těžkosti) nejsou překážkou pro víru, víra dává motivaci překonat i ty největší překážky. Pravá víra nezávisí na vnějších okolnostech, nelekne se nějaké „hory“.

Víra je víc než příslušnost k církvi

Když se dnes lidé ptají: „Jaké je on (ona) víry?“, často tím vlastně myslí na určité vyznání či příslušnost k církvi. Je pravda, že v některých filozofických směrech, „-izmech“, dokonce i v náboženstvích – k tomu, aby člověk byl považován za jejich příslušníka, stačí jeho formální souhlas s tím, co tyto směry učí, respektive „věřít“.

To však neplatí v biblickém křesťanství. Když byl Kristus na této zemi, položil svým učedníkům zajímavou otázku: „Za koho mě lidé pokládají? Co říkají lidé o mně, kdo jsem já?“⁵ Základní otázkou křesťanství není: „Co lidé říkají o Kristově učení? Jaký mají vztah k tomu, co Ježíš říkal?“ Jistě, prvek učení je v křesťanství (stejně jako v jiných náboženstvích) důležitý. Ale to nejdůležitější v křesťanství je najít správný postoj k *osobě* Ježíše Krista.

Křesťanské náboženství nespočívá v prvé řadě v přijetí nějakého kréda⁶ či určitého počtu jasně definovaných věroučných bodů. Ve své podstatě křesťanství znamená mít pozitivní vztah k osobě Ježíše Krista.

Víra je tedy víc než pouze intelektuální souhlas s nějakým krédem nebo formální příslušnost k církevnímu společenství.⁷ Víra není výsledkem toho, že se člověk snaží ze všech sil zmanipulovat svou mysl, ale je to přirozený důsledek něčeho jiného – poznání.

Mezi vírou a poznáním je vztah přímé úměry

Za minulého režimu nás ve škole učili, že víra je vlastně pro ty, kdo nepoužívají svůj rozum. Čím je člověk rozumnější, říkali nám, tím má méně víry, případně ji ani nepotřebuje, úplně se bez ní obejde. Víra, náboženství – to je jen pro staré babičky, které toho mnoho nevědí, stojí už nad hrobem, a proto mají strach z budoucnosti. Jenomže realita života se nakonec ukázala být složitější, než jak to připouštěly poučky v učebnicích marxistickoleninské filozofie. Víra přežila, zatímco politický a filozofický systém padl.

Je však zajímavé, že mnozí lidé si stále myslí, že mezi vírou a poznáním je vztah nepřímé závislosti. Tedy čím větší poznání, tím menší víra a naopak. Čím více mám jednoho, tím méně mám druhého. Věřit podle nich znamená „vypnout“ logiku, myšlení a soudnost.

5 Mat 16,13-17.

6 Toto pojmenování pochází z latinského: Credo = věřím. Samozřejmě, v určitém smyslu obsah víry, věroučné výpovědi o Bohu a jeho vztahu k člověku je možné shrnout do pojmu „víra“, jako je to např. v Gal 1,23; 1 Tim 4,1; Juda 3.

7 Luk 13,25-30; Mat 7,21-23; srov. Mat 25,12. Ježíš těmto lidem vytýká, že je nikdy neznal. Problém však není v jeho vztahu k nim. Je třeba chápat to tak, že oni si k němu nikdy nevybudovali blízký, důvěrný vztah. On nás zná dokonale (Mat 10,30). Aby byl vztah funkční, musí být oboustranný.

Myslím, že mnozí křesťané by nesouhlasili s výše uvedenou definicí víry: „Věřit znamená být přesvědčený o něčem, o čem víte, že to tak není.“ Možná, že tak daleko byste nešli, ale určitě jste už slyšeli, že lidé někdy používají slovo víra pro to, pro co nemají dostatečné důkazy.

Když jsem se jednoho křesťana nedávno zeptal, proč používá slovo „víra“ takovým způsobem, řekl mi: „Kdybych měl dostatečné důkazy, pak bych neřekl ‘věřím’, ale ‘vím’.“ To by skutečně naznačovalo, že čím více o Bohu víme, tím menší víru budeme mít. A jestliže Bůh opravdu existuje – a jednoho dne budeme stát v jeho přítomnosti – tak mu potom řekneme: „Takže teď, když tě, Bože, vidím, už v tebe nevěřím!“

To je ale zvláštní. Zvláště tehdy, když si člověk uvědomí, že řečtina⁸ i některé jiné jazyky mají pro slovo víra a důvěra jen jedno slovo. To by znamenalo, že vlastně řekneme: „Teď, když tě, Bože, vidím, už ti nedůvěřuji.“

Jeden můj kolega mi vyprávěl, jak ho před časem navštívil jistý muž, který se teprve krátce předtím stal křesťanem. Když si v jeho bytě prohlížel regály plné literatury (má tam několik tisíc teologických knih), řekl mu: „A nebrání ti všechny ty knihy ve víře?“ Jak výstižně tento výrok vyjadřuje názor mnoha věřících: Hodně vědět je pro víru nebezpečné.

„Ale což neztratili lidé víru v důsledku toho, že si kladli příliš mnoho otázek? Není nebezpečné uvažovat příliš o náboženství?“ namítají mnozí. Je pravda, že uvažuje-li člověk nad tím, čemu věří, je v tom určité riziko. Mnozí z těch, kteří se vydali touto cestou, zjistili, že to, čemu vždy věřili, postrádá odpovídající důvody a je to nelogické. Není proto možné zaručit, že naše názory se nezmění, jestliže o nich budeme uvažovat.

Řešení však nespočívá v tom, že uvažovat nebudeme nebo uvažovat přestaneme, jen co se dostaneme do problémů. Řešením je naopak postupovat dál a hledat řešení svých těžkostí. Svou vírou jsou obvykle rozčarováni ti, kteří nad ní příliš neuvažovali. Problémy se nevyřeší tím, že je budeme ignorovat a předstírat, že neexistují. Právě pečlivé zvažování nám může pomoci najít odpovědi na mnohé z našich otázek.

Je třeba si uvědomit, že jakkoli může uvažování o víře skrývat určitá rizika, neuvažovat o ní může být osudné.⁹ Víra, která je neprozkoumaná, může být vysloveně nebezpečná. Dává člověku falešný pocit jistoty a vede k tomu, že je netolerantní k názorům těch, kteří věci vidí jinak než on.

8 Jazyk, jímž byla napsána druhá část bible – Nový zákon. První část – Starý zákon – byla psána hebrejsky a aramejsky. V těchto jazycích je pro víru i důvěru použito jedno slovo.

9 Připomeňme si více než 900 příslušníků sekty Svatyně lidu, kteří zahynuli v džunglích Guyany v roce 1978, když slepě následovali svého vůdce Jima Jonese. V roce 1993 zahynulo ve městě Waco v Texasu více než 80 lidí, kteří patřili k následovníkům Davida Koreshe. Když tak tyto oklamání lidí byli ochotní klást si otázky a uvažovat!

Ve skutečnosti mezi vírou a poznáním není vztah nepřímé úměry. Je to přesně naopak. Čím větší poznání, tím větší víra. Čím lépe někoho znám, tím více mu důvěřuji. (Samozřejmě za předpokladu, že je to důvěryhodný člověk. Existují i lidé, kterým důvěřujete tím méně, čím více je znáte; ale to je jiná kapitola.) Skutečné poznání vede k víře a důvěře.¹⁰ Jak jsme už naznačili, v řečtině neexistují dvě slova pro vyjádření víry a důvěry; slovo „*pistis*“ vyjadřuje obojí.¹¹

Na druhé straně musím připustit, že člověk toho může o Bohu hodně vědět, a přitom k němu nemusí mít kladný vztah. Kolik lékařů kouří, i když sami nejlépe vědí, jak to škodí! Kolik sportovních fanoušků má špatnou tělesnou kondici! Podobně někdo může hodně vědět o bibli, teologii či církevních dějinách, a přece Bohu nedůvěřuje. Poznání samotné víru ještě rozhodně nezaručuje.

Jednoho dne se jistý muž vydal za svým známým, který pracoval v kovářské dílně. Napůl žertem položil host svůj palec na kovadlinu a řekl příteli, aby ho udeřil velkým kladivem, s nímž zrovna pracoval. Zatímco kovář věřil, že jeho přítel v poslední chvíli palec odtáhne, host věřil, že jeho přítel buď udeří vedle, nebo úder kladiva v poslední chvíli zastaví.

A výsledek? Návštěvníka odvezli do nemocnice s palcem, který svým tvarem silně připomínal palačinku. Možná, že kdyby tito dva muži znali jeden druhého lépe, nebyla by se tato nehoda stala.

Věřit neznamená vypnout logické myšlení a soudnost, neznamená to být přesvědčený o něčem, pro co nemám přesvědčivé nebo dostatečné důvody. Mezi vírou a poznáním je vztah přímé závislosti. Jestliže důvěryhodnou osobu lépe znám, více jí důvěřuji.

Co je víra?

Víra je schopnost, kterou má každý člověk

Schopnost důvěřovat druhým je nám vlastní, každodenně ji používáme, i když je pravda, že do značné míry závisí na výchově v našem raném dětství a na vztazích v dětství vytvořených.

¹⁰ Samozřejmě, nyní nemluvíme o poznání, které se proměřuje pomocí IQ testů, o schopnosti abstraktně myslet, ale o zkušenostním poznání osoby.

¹¹ Podobně i hebrejské „*emún*“ vyjadřuje nejen nějakou abstraktní víru, ale zároveň (a především) spolehlivost a důvěryhodnost. Z tohoto kořene je odvozeno i slovo *amen*, což je vyjádření jistoty, respektive přání, ať se tak stane.

Ještě žádní hosté, kteří k nám přišli, nezkoumali, zda židle, na kterou je posadím, je spolehlivá. Věřili, že bych je na rozbitou neposadil.

Když nastupujeme do vlaku, důvěřujeme, že nás doveze na místo určení. Když nám v lékárně dají léky, neděláme doma jejich analytický rozbor, abychom zjistili, zda jsme nedostali jed. Bez schopnosti věřit by na tomto světě lidé ani nemohli existovat.

Ze zkušenosti víme, že strojvedoucím nebo lékárníkům je možné důvěřovat. Tuto schopnost důvěřovat na základě faktů a zkušeností nám dal Bůh. Proto i ve vztahu k němu a k bibli od nás Bůh neočekává nic jiného – nic více, ale ani nic méně –, než abychom se přesvědčili na základě poznání faktů a vlastních zkušeností a zaujali čestný postoj k tomu, co nám nabízí.

Je pravda, že mnozí lidé věru v Boha zavrhnou a odmítají *bez toho*, že by měli základní informace o tom, jaký Bůh je, co nám nabízí a jakým způsobem řídí vesmír. Nezdá se mi v životě příliš čestné odsuzovat něco, co vůbec neznám. Jenomže na druhé straně vím, že důvěra se nedá přikázat, a proto ve svobodném vesmíru i takoví lidé mají právo na svůj názor a existenci. Je to jejich věc.

Mnozí lidé však tvrdí, že věřit nemohou, i když se o to pokouší a věřit chtějí. To je ale velmi nepřesné tvrzení. Otázkou není, *zda* člověk je schopný věřit, ale *komu* věří. Každý člověk má schopnost věřit. Bůh dává každému člověku přicházejícímu na svět „míru“ víry. Kdyby Bůh dal schopnost věřit jenom někomu, pak by bylo nespravedlivé požadovat víru jako podmínku spasení ode všech.¹²

Protože schopnost věřit mají všichni, důležité je, abychom se ptali, jak tuto schopnost používáme a kdo je objektem naší víry. V biblické víře nejde ani tak o vztah k něčemu, jako spíše o osobní vztah k někomu. Když řeknu: „Věřím, že ta polévka je dobrá,“ jde vlastně o nepřesné použití pojmu „víra“. Tato „víra“ je zaměřená na nějakou „věc“. Mluvím o něčem, o čem bych potřeboval více informací.¹³ Jestliže použiji takového obratu, pak mi jde spíše o vyjádření určité pochybnosti, něčeho, o čem nejsem docela přesvědčený a čím si nejsem docela jistý. A to je zvláštní použití, protože slovem „víra“ vyjadřujeme spolehnutí se, jistotu.¹⁴

Naopak, vyjádření: „Věřím, že Jan mě nezklame,“ prozrazuje vztah důvěry. Tato „víra“ je zaměřená na osobu a je výsledkem mého kladného vztahu k danému člověku. V biblickém chápání je spásná víra – kterou nám Bůh nabízí a kterou od nás očekává – zaměřená na osobu.

¹² Mar 16,16; 2 Petr 3,9.

¹³ Kdybych je měl, v běžné řeči bych řekl: „Já vím, že té polévce nic není. (Před chvílí jsem této polévky sám snědl plný talíř.)“

¹⁴ Ačkoli tento aspekt zde může být také přítomný: „Důvěřuji ti, že bys mi něco, co není k jídlu, nepředložil, a proto věřím, že ta polévka je dobrá.“

Všeobecně řečeno, víra je tedy schopnost, kterou má každý člověk. Je to schopnost důvěřovat osobě na základě faktů, důvodů a zkušeností, které máme ať už z vlastního experimentu nebo z jiného, pro nás důvěryhodného zdroje. Bůh od nás nechce nic jiného, než abychom tuto schopnost tak, jak ji používáme v jiných oblastech života, rozvinuli i ve vztahu k němu.

Víra je vztah s Bohem, do kterého vstupujeme na základě poznání

Ve známé a křesťany často citované biblické definici víry ze Žid 11,1 se říká, že „víra je *‘hypostasis’*“. Hypostasis je řecké slovo, které se překládá jako „podstata“. Jenomže takový překlad: „Víra je zajiště podstatou toho, v co doufáme,“ příliš nepomáhá při pochopení toho, co víra ve skutečnosti je.

Když na začátku tohoto století archeologové dělali vykopávky v Egyptě, našli mnoho dokumentů s nadpisem „*hypostasis*“. Při čtení těchto starých rukopisů zjistili, že jsou to vlastně obchodní smlouvy, záznamy o prodeji a koupi majetku apod. Od té doby víme, že apoštol nám říká, že víra je vlastně smluvní vztah s Bohem.¹⁵ Bůh nám toho chce dát hodně, ale ví, že nejprve se nám musí představit, jinak mu nebudeme důvěřovat.

A tak Bůh dělá všechno pro to, aby se nám zjevil, představil, abychom ho poznali.¹⁶ Z textu proroka Ozeáša je zřejmé, že milovat Boha znamená poznat ho, a poznat ho znamená milovat ho.¹⁷ V biblickém smyslu poznat někoho znamená mít k němu úzký vztah lásky, důvěry a přátelství.¹⁸

15 Podíváme-li se na pozadí těchto veršů (Žid 10,35-11,1), zjistíme, že jsou převzaty z 1. a 2. kapitoly knihy Abakuka. Situace se tomuto prorokovi zdála tak špatná, že Bohu klade otázku: „Proč nic neuděláš?“ A Bůh odpovídá: „Udělám, ale kdybych vám to řekl, tak tomu neuvěříte.“ Abakuk odpovídá: „Dobře, budu trpělivě čekat, dokud nevidím, co uděláš.“ Bůh mu řekl: „Kdyby se ti zdálo, že zaslíbení se opozdilo, vydrž. Spravedlivý bude žít v důvěře.“ To je ten známý verš (Řím 1,17), který používal Luther: „Spravedlivý z víry bude živ.“ Text se však nezabývá ospravedlněním či odpuštěním. V textu Bůh říká, že ten, kdo k němu má správný vztah a je jeho přítelem, bude mu důvěřovat a bude ochoten čekat. A v tom spočívá správný vztah k Bohu, o který Bohu vlastně jde.

16 Jan 17,3. Věčný život je v poznání Boha.

17 Oz 6,6: „Protože lásku chci, ne oběti, poznání Boha je víc než zápal.“ Jde o hebrejský paralelizmus, ve kterém druhý řádek vyjadřuje tutéž myšlenku jako první řádek textu, ale jinými slovy. Poznat Boha znamená milovat ho. (Hebr. slovo „*chesed*“ znamená smluvní lásku a milost.)

18 1 Moj 4,1; Mat 7,23. V biblickém poznání je zapojen intelekt, cit i vůle. Mít informace ještě neznamená znát. Proto jsem řekli, že poznání samo o sobě ještě nezaručuje víru. Něco jiného je o Bohu vědět, a něco jiného je Boha znát (i když naše poznání Boha je vždy částečné, omezené). Ale to, co o něm můžeme vědět, je dostačující k tomu, abychom mu důvěřovali.

Víra jako „ano“ Bohu na základě poznání Boha z bible

Odkud pochází taková víra či důvěra? Už jsme si řekli, že Bůh dal každému člověku „míru“ víry, jakousi „startovní“ víru. Záleží na nás, jak budeme dále rozvíjet tento dar ve vztahu k lidem i k Bohu samotnému.

O Bohu však existuje mnoho různých představ, které si navzájem protičí. Proto se nám Bůh zjevuje – představuje, abychom se s ním mohli lépe seznámit. To udělal prostřednictvím svého Slova a zcela výsostně v osobě a díle Ježíše Krista; o tom my dnes můžeme číst v Boží knize – bibli.

„Víra je tedy ze slyšení a slyšení skrze Slovo Boží.“¹⁹ V době, kdy apoštol Pavel napsal tato slova, si lidé nemohli dovolit vlastnit kopie biblických svitků, protože pro jednotlivce byly příliš drahé. Lidé tedy byli odkázáni na to, aby šli do komunity věřících a tam slyšeli toto slovo číst. Kdyby apoštol psal dnes, napsal by asi toto: „A víra je tedy ze čtení (vlastního studia a jistě i z naslouchání kázání) slova Božího.“

Prvotním posláním bible není ani tak poskytnout nám informace o tom, co prožíval Samson, David či Nikodém a jak se zachovali v určitých situacích. Prvotním záměrem bible je odhalit nám pravdu o tom, jaký je Bůh. To, co je pro můj dnešní život nejdůležitější, není ani tak to, jak se zachovaly biblické postavy,²⁰ ale jak se k těmto lidem – kteří se nacházeli v různých, často i velmi těžkých životních okolnostech – zachoval Bůh. Právě na základě toho, jak Bůh jednal v průběhu dlouhých let a v různých složitých situacích, si můžeme udělat vyvážený obraz o tom, jaký Bůh je – můžeme si vytvořit představu o jeho charakteru a získat podklady pro své rozhodnutí, zda mu chceme nebo nechceme důvěřovat.

Je tedy potřebné rozlišovat mezi vírou všeobecně – jako schopností důvěřovat, kterou má každý – a spásnou vírou, která znamená osobní rozhodnutí důvěřovat Bohu na základě poznání toho, jak se nám zjevil v bibli. Víra je sice Boží dar,²¹ ale to ještě není spásná víra. Opravdová (spásná) víra je výsledkem rozvíjení daru všeobecné víry a pochází ze čtení (slyšení) Božího slova.

Jestliže Boha neznáme tak, jak se nám zjevuje v bibli, náš vztah k němu je pak spíše pověrou než vírou. Správná víra v Boha tedy nebude „skokem do tmy“, jak někteří lidé víru rádi označují. Bůh nás nenechal ve tmě, on se nám

¹⁹ Řím 10,17.

²⁰ Protože se často zachovaly nesprávně – a v tom mi nejsou příkladem. Samozřejmě, v tom, v čem se zachovali správně, a hlavně jak plnili Boží vůli, pro mě příkladem jsou a povzbuzují mě v mém křesťanském životě.

²¹ Řím 12,3.

zjevil – odhalil. On nás „nenavádí“ k tomu, abychom něco riskovali. Naopak, varuje nás před tím, abychom důvěřovali někomu, koho dobře neznáme. Víra je spíše krokem důvěry do náručí milujícího Boha. Tyto kroky člověk dělá podle toho, jak se učí Boha poznávat. Ve svém vztahu tak neustále roste.²²

V procesu budování víry tedy hraje nezastupitelnou roli Boží slovo. O tuto víru je nutné zápasit, je nutné vynaložit určité úsilí.²³ Samozřejmě, i v tom je nám Bůh ochoten pomoci, vždyť on udělá všechno pro naše blaho.²⁴ Rozhodnutí však musíme udělat sami; ve vesmíru, ve kterém existuje svoboda, to za nás Bůh udělat nemůže, protože jinak bychom už nebyli lidé, ale loutky. Proto Bůh naše rozhodnutí respektuje.

V otázce správného pochopení víry tedy nesmíme ztratit ze zřetele následující napětí: Jestliže věřím, nemám na tom žádnou zásluhu, protože víra je Boží dar pro každého.²⁵ Jestliže však nevěřím, jsem za to zodpovědný, protože víra je ze slyšení (čtení) Božího slova a je nutné o ni zápasit.

Víra tedy označuje vztah důvěry a přátelství k Bohu jako k Osobě, kterou známe. Čím lépe Boha známe, tím lepší jsou naše vztahy. Tento vztah je založený na poznání toho, co o sobě Bůh zjevil v Písmu – zápasím-li tedy o pochopení jeho Slova, vztah neustále roste.

Víra jako řešení problému ve vesmíru

Možná si však řeknete: „No dobře, ale proč Bůh nedá spásnou víru každému, když chce, aby všichni byli spaseni?“ Už jsme si řekli, že termínem „víra“ označujeme takový vztah, který je vztahem důvěry, přátelství a lásky k Bohu. To musí vyplývat z toho, že danou osobu známe. Důvěra, přátelství, poznání či láska – nic z toho se nedá přikázat. Nelze někomu říci: „Musíš mi důvěřovat, ať se ti to líbí nebo ne! Na mě se musíš úplně spolehnout, já jsem dokonale důvěryhodný!“ Naopak, kdyby někdo něco takového tvrdil, je to spíše podezřelé. A vůbec, proč tolik mluvíme o důvěře?

Z Písma je jasné, že ve vesmíru došlo k narušení důvěry. Tato vzpoura, do které je dnes zapojena celá naše planeta, začala v nebi, v mysli jednoho z nejkrásnějších Božích andělů – Lucifera.²⁶ Ten obvinil Boha z toho, že je krutý, nelaskavý a svévolný tyran s nespílitelnými nároky, který svoji moc používá k tomu, aby se mu jeho stvoření podřídilo.²⁷ Satan ví, že přímým

22 Mar 4,28.

23 Juda 3.

24 Fil 2,13: „Je to Bůh, který ve vás působí, že chcete i činíte, co se mu líbí.“

25 1 Kor 4,7.

26 Ez 28,13-17; Iz 14,12-15.

27 1 Moj 3,1-6; Zj 12,7-9.

útokem na Boha by mnoho nedokázal, a proto útočí zákeřně: Překrucuje fakta, uchyluje se k polopravdám, pomlouvám i vysloveným lžím. Tímto způsobem dosáhl narušení vztahu stvořených bytostí k Bohu. Zašlo to tak daleko, že ve vesmíru vypukla válka.²⁸ Hřích – jak se tento problém nazývá v náboženském jazyce – je narušení vztahu důvěry, lásky a obdivu k Bohu.

Jediný způsob, jak vyřešit tento problém, je znovu nastolit důvěru a důvěryhodnost. Bůh však ví, že nemá smysl obvinění prostě odmítat. Tvizeními se nic nedokáže a nevyřeší. Proto začal s dlouhým procesem vysvětlování, odhalování a představování sebe samého, aby v průběhu dlouhého časového období a za různých okolností dokázal, že není takový, jak ho satan představil. Když potom Kristus zemřel na kříži, důvěra nebeských bytostí byla navždy zajištěná. Jenom na naší zemi přetrvává nevěra, nedůvěra a vzpoura.²⁹

Bůh od nás očekává, že se na základě důkazů přesvědčíme, jaký ve skutečnosti je, protože ví, že poznáme-li ho, začneme mu důvěřovat. Proto je víra tak důležitá. Je třeba vědět: Víra nás nespasí – Bůh nás zachraňuje. Ale Bůh může spasit jen ty, kteří mu důvěřují. Bůh – jako nebeský lékař – je připravený vyléčit nás ze všeho, co hřích způsobil. Ale on nás nechce a ani nebude nutit, abychom se rozhodli léčbu přijmout. Jestliže mu nedůvěřujeme natolik, abychom mu byli ochotni naslouchat a spolupracovat s ním, aby napravil všechno, co v nás hřích narušil, potom pro nás nemůže nic udělat. Ani lékař nemůže pomoci těm pacientům, kteří mu nedůvěřují, a proto k němu ani nepřijdou, aby se léčili. Léčba může probíhat jen tam, kde existuje vzájemná důvěra.

Představte si, že jste přicestovali vlakem do Prahy. Máte asi pět hodin času, a tak se chcete podívat na město. Kufry si necháte na nádraží na nástupišti. Nikdo se přece nebude dotýkat toho, co mu nepatří – nebo snad ano? Když se vrátíte, kufry tam určitě budou – nebo nebudou? Všichni dobře víme, jak to dopadne. Tam, kde není důvěra a láska, tam se všechno hroutí. A naopak, kdybychom my lidé Bohu důvěřovali, byl by schopný napravit všechno, co hřích v nás i mimo nás narušil.

Důsledky víry

Ale není to příliš triviální, aby po nás Bůh chtěl tak málo – pouhou důvěru? Není kromě toho také potřeba, abychom ho poslouchali, abychom činili pokání, byli znovuzrození, ospravedlnění, posvěcení, abychom dodržovali

²⁸ Zj 12,7.

²⁹ Zj 12,9-11.

všechno, co přikázal, abychom byli dokonalí atd.? Takový seznam odradí mnohé lidi, dokonce i ty, kteří by chtěli mít správný vztah k Bohu. Ale nechte se tímto způsobem zmalomyslnět. Jestliže rozumíme tomu, co bylo v Boží rodině narušeno, v čem spočívá podstata problému, potom každý jednotlivý bod, který jsme vyjmenovali (a také ty další, o kterých jsme se vůbec nezmiňovali), jsou součástí jedné nádherné proměňující zkušenosti, kterou nám všem Bůh nabízí. On nikdy nezamýšlel, aby to bylo tak komplikované nebo rozdělené do tolika částí.

Jak ale poznám, zda mám ten správný vztah, zda mám tu „pravou“ víru? O této otázce se mnoho diskutovalo už v raném křesťanství i během reformace – a diskutuje se o ní dodnes. Jeden z prvních vedoucích křesťanské církve, Jakub, napsal knihu, která se v následujících stoletích stala značně kontroverzní.³⁰

Víra a skutky

Víra bez skutků je mrtvá, neužitečná, říká Jakub.³¹ Jisté je, že Bůh od nás očekává víru stejně jako skutky.³² Kolik skutků ale musím vykonat, a jakých? Je pravda – jak se to často tvrdí –, že víra a skutky jsou jako dvě vesla na lodi, kterými musím veslovat, abych se dostal do „nebe“? Není právě toto snaha zachránit se vlastním úsilím? Vždyť jestliže se moje pozornost zaměří na mé skutky a začnu svoji víru měřit svým výkonem, už jsem padl do pasti skutkařství! Není možné, abychom se zde pouštěli do exegetických či teologických vysvětlení všech těchto problémů. Pokusím se to však vysvětlit co nejjednodušším a nejsrozumitelnějším způsobem.

O Abrahamovi čteme, že „byl nazvaný přítelem Božím“.³³ Správná víra ze mě tedy udělá Božího přítele. To znamená, že chci budovat správný vztah s Bohem, jsem ochotný naslouchat tomu, co mi Bůh říká, a přijmout to, co mi nabízí. Bůh ode mne neočekává 100% výkonnost – on ví, že to není v tomto hříchem narušeném světě možné. Očekává však ode mne 100% ochotu naslouchat a nechat se vést.

30 Srov. Jak 2,14-26 s Řím 4,1-25. Pokud věříme, že Boží slovo je inspirované, pak není možné stavět Jakuba proti Pavlovi. Tito autoři si neprotičí, ale mluví o dvou různých věcech. Jakub neporovnává víru a skutky jako prostředky přístupu k Bohu, ale mluví o pravé víře a mrtvé víře. Jakub nepopírá, že člověk je ospravedlněn vírou, ale tvrdí, že samotné vyznání nestačí k ospravedlnění. Víru a skutky je třeba rozlišovat (kvůli správnému chápání ospravedlnění a posvěcení), ale nelze je oddělovat, protože v praxi jdou vždy spolu.

31 Jak 2,17.20.

32 Ef 2,8-10.

33 Jak 2,23.

Přesně tak to funguje i v našich vztazích. Představte si, že přijdu domů po práci a mám velký hlad. Proším o oběd, manželka přede mne jídlo váhavě postaví a já se do něho s chutí pustím. Vtom zjistím, že polévka je přesolená a omeleta připálená. Co udělám, jak zareaguji? No, mohl bych se kvůli tomu snad i rozvést, nebo ne? Ale protože mám svoji manželku rád, řeknu: „To nic, takové věci se na světě stávají. Příště to bude lepší. Hlavně, že se máme rádi.“ Otevřu spížírnou a namažu si chleba s cibulí – to bylo to jediné, co jsem tam našel.

Další den přijdu domů a zjistím, že polévka není vůbec připravená. Ptám se „proč“, a dozvím se: „No, když jsi se bez ní obešel včera, tak jsem ji dnes ani nevařila...“ „No nic, přines aspoň druhý chod.“ Omáčka je připálená, rýže přesolená. Řeknu: „To nic, takové věci se na světě stávají. Příště to bude lepší. Hlavně, že se máme rádi.“ Otevřu spížírnou a namažu si chléb s cibulí. Ještě štěstí, že tam od včerejška něco zbylo.

Přece se kvůli přesolenému obědu nerozvedu s manželkou! To, že se jí nepodařilo dosáhnout 100% výkonu, ještě neznamená konec našeho manželství. Hlavní je, že máme pěkné vztahy. Nemám dojem, že mě ve vztahu podvádí nebo že se snaží chytračit.

Třetího dne opět přijdu z práce domů. Těším se už konečně na pořádný oběd. Zjistím však, že žena vůbec nevařila. Jak to? „No, víš, když jsi byl včera bez oběda, tak jsem si myslela, že vařit ani není třeba...“ Co udělám? Řeknu: „No, hlavně, že se máme rádi,“ a najím se chleba s cibulí?³⁴

V dobrých vztazích jsme ochotni tolerovat hodně. Chápeme, že v hříšném světě výkon často pokulhává za snahou. Někdy i navzdory našim nejlepším úmyslům výsledek „vyzní“ úplně jinak, než jak jsme očekávali.³⁵ Ale jen co ten druhý začne podvádět, lhát, získávat neoprávněné výhody, „hřešit“ na naši dobrotu, znamená to konec dobrých vztahů. Jakmile se totiž začnu ptát svého přítele: „Nakolik ti můžu lhát, a ještě stále budeme dobří přátelé?“, nebo své manželky: „Nakolik ti můžu být nevěrný, aniž by to narušilo naše vztahy?“, už je v tom prvek, který ukazuje, že s mým vztahem k těmto lidem není cosi v pořádku.

Když řekneme, že Bůh od nás očekává poslušnost, dokonce 100% poslušnost, nemyslíme tím 100% výkon, ale 100% ochotu naslouchat (poslušnost řecky – *hypakuo*, tj. připravenost naslouchat). Taková víra znamená, že jsem připravený slyšet to, co mi Bůh chce říct, jít cestou, kterou mě chce vést,

34 Tímto moderním podobenstvím nechci říci, že se po třetí chybě rozvádím – znám Kristova slova z Mat 18,21-22. Chtěl jsem tím jenom ukázat, že partnera nehodnotím podle výkonu (i když je pro mě jistě důležitý), ale podle vztahu.

35 Řím 7,15-25.

udělat krok dopředu, ke kterému mě nabádá, a poslechnout to, co mi radí ve svém slově.

Abraham nebyl nazván „otcem věřících“ proto, že podal nejlepší výkon, nebo proto, že žil bezchybným životem, ale proto, že byl ochoten naslouchat a nechat se vést. Když mu Bůh nabídl něco lepšího a někam ho volal, byl ochoten udělat krok dopředu. Jeho jednání nebylo bez problémů, ale když ho Bůh volá z Ur Kaldejských nebo mu nabízí něco lepšího, Abraham s důvěrou jde.

Jeden stařík měl osla. Už léta spolu chodili a pracovali. Stařík si zvykl na oslíka, osel si zase zvykl na staříka. Oslík už většinou věděl, kdy a kde má zastavit, nebylo potřebné mu už nic říkat. Stařík měl však jeden zlozvyk. Cestou z pole domů se rád zastavil v místním hostinci. Jeho ženě se to nelíbilo, domlouvala mu, ale příliš nezmohla.

Když se stařík jednou vrátil zase pozdě v noci, žena se vzbudila a domlouvá mu: „Ty v sobě nemáš kousek zodpovědnosti! Řekni mi, co jsi za chlapa, to si neumíš rozkázat?“ Ale stařík se bránil: „Víš, já za to vlastně ani nemůžu. Jdu z pole domů a tu najednou osel zastaví před hospodou. Snažil jsem se ho přinutit, aby šel dál, ale nešlo to. No vždyť víš, je to přece osel. Když se osel zastaví, nikdo s ním nehne, nic na světě ho nepřinutí jít dál. Musel jsem zavolat chlapy, aby mi s ním pomohli, oni to však taky nezvládli. Až když se osel hnu, mohl jsem jít domů.“

Mít správnou víru znamená mít takový vztah, ve kterém nepodvádím, ve kterém jsem ochoten udělat krok dopředu, přijmout to, co mi Bůh nabízí, dělat to, co ode mě požaduje. Jestliže jsem tvrdohlavý jako ten oslík, kterého není možné postrčit dopředu, když se jednou zastavil, co potom může Bůh udělat se mnou?³⁶ Takový vztah lze potom jenom stěží označit za vztah přátelský.

Víra a čestnost

Mnozí věřící se pyšní svou upřímností. Upřímnost je vskutku důležitá vlastnost. Být upřímným křesťanem znamená, že jsem celým svým srdcem (myslí) přesvědčený, že to, co dělám, je správné, že je to právě to, co ode mne Bůh požaduje. (Polovičatí lidé v Božím království určitě nebudou, protože už by to nebylo království Boží.) Upřímnost sama však ještě není zárukou, že nebudu oklamán, že nebudu celým svým srdcem dělat něco nesprávně, ačkoli jsem přesvědčený o správnosti dané věci.

K upřímnosti je třeba ještě přidat čestnost. Čestnost je schopnost postavit otazník pod svoji upřímnost. Ano, to, co dělám, dělám s nejlepším vědomím

³⁶ Oz 11,8; Řím 1,24.26.28.

a svědomím, v přesvědčení, že je to tak správně, že je to Boží vůle. Ale je to skutečně to, co po mně Bůh chce? Jestliže se posadím do nesprávného autobusu upřímně přesvědčený, že mě doveze do správného cíle, skončím jinde, než jsem čekal, a to navzdory své upřímnosti. Jestliže se dotknu drátů spadlých na zem v upřímné víře, že v nich není elektrický proud, budu mrtvý – upřímně mrtvý.

Právě čestnost ve vztahu k Bohu je ta důležitá vlastnost, která Bohu umožní, aby mi řekl: „Vím, že to děláš upřímně, vážím si tvé snahy, ale mylíš se, je to trochu jinak.“ Mnoho lidí však dnes odmítá udělat krok dopředu – přijmout něco, co je jiné, nové – i když je to v souladu s tím, co říká Bůh. Jestliže lidé odmítají – navzdory jasnému: „Tak praví Pán...“ – to, co Bůh nabízí, a přitom říkají, že chtějí zemřít v tom, v čem se narodili a že jejich rodiče věřili jinak a byli jinak vyučeni a na něco jiného zvyklí, těžko potom mluvit o čestném vztahu víry.

Závěr

Žádá od nás Bůh hodně? On ví, že naše schopnost podat „vnější“ výkon může být slabá, očekává však, že v rámci vztahu nebudeme podvádět, ale budeme ochotni naslouchat. V 11. kapitole listu Židům je uvedena galerie „hrdinů“ víry. Tam jsou uvedeni lidé jako Rachab, Gedeón, Barák, Samson, Jefte, David a jiní. Ti všichni měli ve svém životě podobné problémy, zápasili s mnoha slabostmi, ale byli to lidé, kteří Bohu důvěřovali a byli ochotní naslouchat jeho hlasu a udělat krok dopředu. Proto jsou pro naše povzbuzení zaznamenáni v této kapitole. Jestliže oni mohli mít takový vztah, můžeme ho mít i my.

Všechna štědrá a laskavá opatření „plánu spasení“ pro nás nemají vůbec žádný smysl, jestliže nás nepřivedou k tomu, abychom Bohu důvěřovali natolik, že mu dovolíme, aby pro nás vykonal to, co on tak ochotně vykonat chce.

Zajímavá slova řekl jednou apoštol Pavel žaláříkovi v městě Filipis. Strážce žaláře zavřel Pavla a Silase do vězení a navíc jim ještě sevřel nohy do klády. Ti mu však nenadávají ani nejsou hrubí, ale zpívají si. A když kolem půlnoci nastalo zemětřesení a dveře vězení se otevřely, dokonce ani neutíkají. Žalářík si chce vzít život, protože je přesvědčený, že vězni jsou už dávno pryč, a podle římského práva za ně on ručí svým životem. „Ale Pavel hlasitě vykřikl: ‘Nedělej to! Jsme tu všichni!’“³⁷

37 Celý příběh je ve Sk 16,16-40; citovaný verš je v. 28.

Žalářník si uvědomil, že ti lidé mají něco, co jemu chybí, a tak se zeptal: „Pánové, co mám dělat, abych byl zachráněn?“ Pavel mu na jeho otázku odpovídá: „Věř v Pána Ježíše, a budeš spasen!“ Pavel mu říká: „Jestliže ti to v této kritické situaci mám říct krátce a rychle, pak shrnu celé křesťanství do jedné věty: Věř v Pána Ježíše, a budeš spasen ty i tvůj dům.“³⁸

Věř v Pána Ježíše, a budeš spasený! Ano, jestliže správně rozumíme tomu, co je víra, potom můžeme říci: Všechno, co od nás Bůh očekává, je víra. Nic víc, nic méně. Možná, že si teď kladeš otázku: Mohu i já mít takovou víru? Jistě, jestliže ji mohli mít všichni ti, kteří jsou uvedeni v listu Židům 11, jestliže ji mohl mít žalářník, potom ji mohu mít já i ty.

Rozhodně jedním z nejpovzbudivějších příběhů bible je příběh zločince na kříži.³⁹ Ježíš visí na kříži uprostřed mezi dvěma lotry. K davu, který se Ježíši posmívá, se přidávají i oba lotři; i když jsou na tom vlastně stejně, nemají nejmenší důvod Ježíše proklínat nebo se mu posmívat. Ale potom se něco stalo s jedním z nich. Podle nápisu na tabulce nad hlavou zjišťuje, že Ježíš je židovským králem. Slyší, jak Ježíš oslovuje svého učedníka jménem Jan: „Jane, postarej se o moji matku, až já tady už nebudu.“ „Tento zvláštní muž nemůže být tak špatný člověk, jak jsem si myslel, jestliže se v posledních chvílích svého života stará o svoji matku,“ uvažuje asi zločinec. Možná, že i on potom začal přemýšlet, kdo se postará o jeho matku, když nyní zemře.

A potom slyší, jak Ježíš říká: „Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.“ Ještě jednou se podíval na nápis na kříži a možná začíná uvažovat: „To je opravdu zvláštní muž, to musím uznat. A jestliže má skutečně své království, to musí být zajímavé království. V královstvích tohoto světa zločince přibíjejí na kříž. Proto i já dnes skončím svůj život. Ale v tomto případě vlastní národ ukřižuje svého krále, a on jim řekne: ‘Já se na vás nezlobím. Já vás mám rád. Já vám odpouštím.’ To je nezvyklé. Jestliže takové království opravdu existuje, tam by mě na kříž nepřibíli, ale vlastně... V takovém království bych i já byl jiným člověkem. Já bych chtěl být jiným člověkem a žít v takovém království, kde král odpouští svým poddaným.“

A tak se obrátil k Ježíši se slovy: „Jestliže máš takové království, i já bych v něm rád byl.“ Zločinec netuší, jak na to Ježíš zareaguje. Kristus mu však odpověděl: „Určitě v něm budeš! Jsem rád, že i ty v něm určitě budeš!“

38 Sk 16,31. Slova „i tvůj dům“ neznamenají, že děti budou spaseny automaticky na základě žalářnickovy víry, ale že nabídka spasení není omezená jen na hlavu rodiny – patří totiž všem. Často se stávalo, že pod vlivem rozhodnutí „hlavy“ se rozhodli i ostatní členové rodiny (Sk 11,14; 16,15; 18,8; 1 Kor 16,15). Protože víra je osobní rozhodnutí, vyjádření osobního vztahu, nikdo nemůže být zachráněn na základě víry někoho jiného.

39 Luk 23,42.43.

Dokážete si to představit? Nikdy nevrátil ani korunu z toho, co ukradl, nenapravil to, čím druhým ublížil a křivdil, nikdy nebyl v kostele, na církev nikdy nepřispěl, z bible nic neznal a o jeho výpisu z rejstříku trestů raději pomlčíme. Ale Ježíš slibuje: „Chceš-li tam být, určitě tam budeš.“ Je pravda, že se bude muset ještě mnohému naučit, ale tento zločinec měl právě to, co je podstatou pravé víry: ochotu naslouchat, nechat se vést, udělat krok dopředu. Měl vztah lásky a důvěry k Ježíši.

Všechno, co Bůh čeká od nás hříšných lidí, je důvěra, protože tam, kde je vzájemná důvěra a důvěryhodnost, tam je dokonalý klid, svoboda a jistota. Tam je a také vždy bude všechno v pořádku. Kdybychom byli schopni Bohu důvěřovat a pokorně se ho ptali: „Co mám dělat, abych byl spasený?“, kdybychom byli ochotni naslouchat, co nám říká, jak snadno by náš Stvořitel mohl napravit všechno, co hřích v našem životě narušil. Proto neexistuje žádná náhrada za víru – nic není tak důležité jako víra. Zločinec ji měl, a proto bude v Božím království.

Slovo víra vyjadřuje takový vztah k Bohu, který je vztahem důvěry, lásky a hlubokého obdivu. Na základě dostatečných důvodů, které nám Bůh zjevuje, je člověk ochotný věřit tomu, co Bůh říká, přijmout to, co Bůh nabízí, a dělat bez výhrad to, co nám Bůh přikazuje – a to nyní i v budoucnosti. Každý, kdo má takovou víru, bude určitě spasený, protože Bůh spasí všechny, kdo mu důvěřují. V takového Boha věřím, takového Boha si vážím, na víru v takového Boha jsem hrdý. A takovou víru všude doporučuji každému, i Tobě, milý čtenáři. „Věř v Pána Ježíše, a budeš zachráněn!“

I. NESPRÁVNÉ PŘEDSTAVY O VÍŘE	3
Víra je víc než názor nebo mínění	
Víra je víc než přesvědčení	
Víra je víc než příslušnost k církvi	
Mezi vírou a poznáním je vztah přímé úměry	
II. CO JE VÍRA?	8
Víra je schopnost, kterou má každý člověk	
Víra je vztah s Bohem, do kterého vstupujeme na základě poznání	
Víra jako „ano“ Bohu na základě poznání Boha z bible	
Víra jako řešení problému ve vesmíru	
III. DŮSLEDKY VÍRY	13
Víra a skutky	
Víra a čestnost	
IV. ZÁVĚR	17

VÍRA

Co to je?

Napsal ThDr. Daniel Duda

Překlad Ivo Racek

Odpovědný redaktor Peter Polaško

V Edici Znamení doby vydal Advent-Orion s.r.o.

Vydání 1., Praha 1994

ISBN 80-7172-027-5